

хамеданите не се преселват (след Руско-турската война 1877-1878 г. – б.а.) само циганите, които продължават да си изкарват прехраната като ковачи, бакърджии както е било и през турско време...”. В Шумен и след Освобождението в близост до Безистена работят налбантските и ковашките работилници, главно на цигани. Такива на налбанти има и при изходите на града.

Общинският съвет на гр. Видин през 1883 г. разрешава на „13 чергарски цигани от съсловие железари”, в отговор на тяхната молба, да си построят “бордеи и дюкянчета” на празното място между пазара и Боклук капия. Цигани ковачи в Сливен живеят в махалата Клуцохор. Те са около 30 души и всеки има своя работилница. Произвеждат стока от самоковско желязо, дотогава, докато започва да се внася европейско. В ежедневната им работа участват и жените. В края на XIX-началото на XX век продължават да продават стоката си както сами по села и градове, така и направо на търговци, които идват при тях. В Мадан циганите ковачи са известни като агупти. Те се сгрупират в една махала, като в долната ѝ част се разполагат работилниците им, които образуват цяла чаршия. В Североизточна България турските цигани ковачи се наричат чарале, т.е. „хора пепелджии”, от многото пепел и сажди в работилниците им. Самите те се назовават уста миллет – майстори. В квартал Столипиново на Пловдив до средата на XX век над 100 души цигани са ковачи (бургуджии). Всеки работи в своята къщичка, а лятно време – на двора.

В Казанлък сред турските цигани има железари, калайджии. В Стара Загора в първите десетилетия след Освобождението някои от

ЕВГЕНИЙ И. ИВАНОВА • ВЕЛЧО КРЪСТЕВ

Ковашка работилница в Пловдив